

دعاوی بیمه

در رویه دادگاهها

(با اضافات و الحاقات)

توحید زینالی
وکیل پایه یک دادگستری

فهرست کلی

۱۳.....	مقدمه
۱۵.....	معرفی و نمونه دادخواست دعاوی بیمه
۱۷.....	مبحث اول: اوصاف و اصول حاکم بر عقد بیمه
۲۴.....	مبحث دوم: تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار
۳۰.....	مبحث سوم: مراجع قضائی صالح برای رسیدگی به دعاوی بیمه
۳۳.....	مبحث اول: سیر قانونی بیمه شخص ثالث و اصطلاحات قانونی آن
۳۶.....	مبحث دوم: قواعد و استثنائات حاکم بر قرارداد بیمه شخص ثالث
۴۴.....	مبحث سوم: سقف تعهدات بیمه‌گر و صندوق تأمین خسارت جانی
۴۶.....	مبحث چهارم: میزان تعهدات ریالی شرکت‌های بیمه در قبال زیان دیدگان
۴۷.....	مبحث پنجم: تشریفات جبران خسارت در بیمه شخص ثالث
۵۲.....	مبحث ششم: صندوق تأمین خسارت جانی
۶۳.....	مبحث هفتم: وظایف مراجع قضائی، انتظامی و اداری
۷۳.....	دعاوی بیمه در آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور
۷۷.....	دعاوی بیمه در آراء دادگاه بدوی و تجدیدنظر
۱۴۰.....	دعاوی بیمه در نشست‌های قضائی
۱۶۶.....	دعاوی بیمه در نظریات مشورتی
۲۳۴.....	دعاوی بیمه در قوانین و مقررات قانونی
۲۳۶.....	قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶.....
۲۴۵.....	قانون بیمه اجباری خسارات وارد شده به شخص ثالث
۲۷۸.....	آیین‌نامه حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان ۱۳۹۱.....
۲۹۰.....	آیین‌نامه شرایط عمومی بیمه باربری مصوب ۱۳۹۱.....
۲۹۸.....	منابع و مأخذ

فهرست جزئی

۱۳	مقدمه
۱۵	معرفی و نمونه دادخواست دعاوی بیمه
۱۷	مبحث اول: اوصاف و اصول حاکم بر عقد بیمه
۱۷	گفتار اول: اوصاف حاکم بر عقد بیمه
۱۸	گفتار دوم: اصول حاکم بر عقد بیمه
۲۰	گفتار سوم: اصل غرامت
۲۰	گفتار چهارم: اصل منع تعدد بیمه
۲۱	گفتار پنجم: اصل حسن نیت
۲۴	مبحث دوم: تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار
۲۴	گفتار اول: تعهدات بیمه‌گر
۲۶	گفتار دوم - تعهدات بیمه‌گذار
۳۰	مبحث سوم: مراجع قضائی صالح برای رسیدگی به دعاوی بیمه
۳۰	گفتار اول: صلاحیت ذاتی محاکم قضائی در رسیدگی به دعاوی بیمه
۳۰	گفتار دوم: صلاحیت محلی محاکم قضائی در رسیدگی به دعاوی بیمه
۳۱	گفتار سوم: مرور زمان در دعاوی بیمه
۳۳	مبحث اول: سیر قانونی بیمه شخص ثالث و اصطلاحات قانونی آن
۳۳	گفتار اول: سیر قانونی بیمه شخص ثالث
۳۴	گفتار دوم: تعاریف و اصطلاحات بیمه شخص ثالث
۳۶	مبحث دوم: قواعد و استثنائات حاکم بر قرارداد بیمه شخص ثالث
۳۶	گفتار اول: قاعده اجباری بودن بیمه
۳۶	گفتار دوم: قاعده انتقال تعهد
۳۷	گفتار سوم: قاعده تساوی در پرداخت خسارت
۳۷	گفتار چهارم: قاعده عدم باز یافت خسارت
۴۲	گفتار پنجم: استثنائات حاکم بر قراردادهای بیمه
۴۴	مبحث سوم: سقف تعهدات بیمه‌گر و صندوق تأمین خسارت جانی
۴۴	گفتار اول: سقف تعهدات شرکتهای بیمه
۴۵	گفتار دوم: سقف تعهدات صندوق تأمین خسارت جانی
۴۶	مبحث چهارم: میزان تعهدات ربالی شرکتهای بیمه در قبال زیان دیدگان

۴۶	گفتار اول: تعهد ریالی بیمه‌گر در قبال زیان‌دیدگان داخل وسیله نقلیه
۴۶	گفتار دوم: تعهد ریالی بیمه‌گر در قبال زیان‌دیدگان خارج وسیله نقلیه
۴۷	مبحث پنجم: تشریفات جبران خسارت در بیمه شخص ثالث
۴۷	گفتار اول: حداکثر مدت قانونی برای پرداخت خسارت
۴۸	گفتار دوم: ضمانت اجرای تأخیر در پرداخت خسارت
۴۸	گفتار سوم: پرداخت خسارت قبل از صدور حکم قضائی
۴۹	گفتار چهارم: بوم‌الاداء بودن پرداخت خسارت
۵۰	گفتار پنجم: حالت‌های جبران خسارت
۵۰	گفتار ششم: کمیسیون رسیدگی به اختلافات
۵۲	مبحث ششم: صندوق تأمین خسارت جانی
۵۲	گفتار اول: خسارت‌های قابل پرداخت از صندوق تأمین خسارت جانی
۵۴	گفتار دوم: میزان تعهدات صندوق خسارت جانی
۵۴	گفتار سوم: منابع مالی صندوق تأمین خسارت بدنی
۵۵	گفتار چهارم: چگونگی اداره صندوق تأمین خسارت جانی
۶۳	مبحث هفتم: وظایف مراجع قضائی، انتظامی و اداری
۶۳	گفتار اول: وظایف مراجع قضائی
۶۳	گفتار دوم: وظایف مراجع انتظامی
۶۶	گفتار سوم: وظایف مراجع اداری
۶۹	گفتار چهارم: آیین رسیدگی و پرداخت خسارت
۷۱	نمونه دادخواست مطالبه خسارت
۷۳	دعای بیمه در آراء وحدت رویه دیوان عالی کشور
۷۵	۱. پرداخت خسارت بدنی ناشی از تصادفات رانندگی از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی
۷۶	۲. مسئولیت متصدی حمل و نقل کالا در صورت تلف یا مفقود شدن آن
۷۷	دعای بیمه در آراء دادگاه بدوی و تجدیدنظر
۷۹	۱. دعای بیمه‌گر برای مطالبه خسارت به قائم‌مقامی از بیمه‌گذار
۸۰	۲. در پرداخت خسارت، تعهد بیمه‌گر تا سقف بیمه‌نامه است و مازاد بر عهده مقصر است.
۸۰	شماره دادنامه: ۱۶۷۹
۸۰	کلاس پرونده: ۱۶۸۸/۸/۸۳
۸۳	۳. مطالبه مازاد بر سقف تعهدات شرکت بیمه و جاهت قانونی ندارد.
۸۳	شماره دادنامه: ۹۴۸

۴. بیمه‌گر پس از پرداخت خسارت به بیمه‌گذار قائم‌مقام وی برای دریافت خسارت است. ۸۴.....
 شماره دادنامه: ۷۸۷..... ۸۴.....
۵. خسارت ناشی از افت قیمت اتومبیل را می‌توان مطالبه نمود. ۸۶.....
 شماره دادنامه: ۱۸۱۸..... ۸۶.....
۶. بر اساس بیمه‌نامه، خسارت وارده در خارج از کشور مشمول بیمه نمی‌گردد. ۸۷.....
 شماره دادنامه: ۱۲۴۱..... ۸۷.....
- پرونده کلاسه: ۶۷۴/۱۴/۸۵..... ۸۷.....
۷. علت آبدیدگی کالا و خسارت وارده، طوفان‌های سهمگین دریایی بوده؛ لذا شرکت بیمه حق مطالبه خسارت از متصدی حمل را ندارد. ۸۸.....
 شماره دادنامه: ۱۵۲۵..... ۸۸.....
۸. مسئولیت شرکت بیمه در محدوده بیمه‌نامه است. ۹۰.....
 شماره دادنامه: ۱۱۸۸، ۱۱۸۷..... ۹۰.....
۹. مطالبه خسارت از سوی شرکت بیمه قبل از اثبات تقصیر خواننده غیرموجه است. ۹۲.....
 شماره دادنامه: ۴۵۰..... ۹۲.....
۱۰. خسارت تأخیر تأدیه در دعاوی علیه شرکت‌های بیمه ۹۳.....
 شرط مطالبه خسارت تأخیر تأدیه وجه نقد، محقق بودن دین است؛ بنابراین اگر اثبات اصل دین مستلزم رسیدگی قضائی باشد، خسارت تأخیر تأدیه قابل مطالبه نیست. ۹۳.....
۱۱. مرور زمان در دعاوی بیمه‌گذار علیه بیمه‌گر ۱۰۰.....
 مرور زمان دعاوی علیه شرکت‌های بیمه‌ای، ۲ سال است و پس از انقضای ۲ سال از تاریخ وقوع حادثه، چنین دعوایی قابل استماع نیست. ۱۰۰.....
۱۲. عدم نفوذ توافق سلب حق ادعای زیان‌دیده علیه بیمه‌گر به لحاظ وجوه قواعد آمره بیمه ۱۰۱.....
۱۳. مصادیق تخلفات رانندگی حادثه‌ساز ۱۰۸.....
۱۴. مطالبه دیه پرداختی توسط راننده مقصر از شرکت بیمه شخص ثالث ۱۰۹.....
۱۵. رد مطالبه خسارت از مقصر حادثه در صورت جبران توسط شرکت بیمه ۱۱۲.....
۱۶. شرایط رجوع بیمه‌گر به راننده مسئول حادثه فاقد گواهی‌نامه ۱۱۴.....
۱۷. مهلت پرداخت دیه برای شرکت‌های بیمه ۱۱۷.....
۱۸. مهلت شرکت بیمه در پرداخت دیه و ضمانت اجرای آن ۱۱۸.....
۱۹. پرداخت حق بیمه با چک ۱۲۲.....
۲۰. مطالبه حق الوکاله توسط نماینده قضایی ۱۲۶.....
۲۱. مرجع صالح ابطال رأی هیأت حل اختلاف اداره کار ۱۲۹.....
۲۲. مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از صندوق تأمین خسارات بدنی ۱۳۲.....

۲۳. خسارت ناشی از افت قیمت خودرو ۱۳۵
۲۴. مسئولیت بیمه‌گر بیمه مسئولیت و حدود مسئولیت بیمه‌گذار ۱۳۷
- دعاوی بیمه در نشست‌های قضائی ۱۴۰**
۱. عقد یا ایقاع بودن بیمه ۱۴۲
۲. جبران خسارت وارده در اثر تأخیر در تحویل مدارک به بیمه ۱۴۳
۳. جایز یا لازم بودن عقد بیمه ۱۴۴
۴. نحوه دریافت خسارت از شرکت بیمه با توجه به شرایط موجود در قرارداد بیمه ۱۴۶
۵. جبران خسارت وارده در اثر تأخیر در تحویل مدارک به بیمه ۱۴۷
۶. نحوه تقسیم حقوق وظیفه و مستمری و وجه بیمه عمر پس از فوت کارمند ۱۴۹
۷. تعیین سهمیه وراثت در بیمه عمر توسط بیمه‌گذار ۱۵۰
۸. وجاهت قانونی تحویل کپی مدارک پرونده به شرکت بیمه ۱۵۰
۹. پرداخت حق بیمه به وراثت بدون ملاحظه ثلث اموال ۱۵۱
۱۰. قرار نگرفتن قرارداد بیمه در ماترک ۱۵۲
۱۱. احتساب حق بیمه فوت زوج تحت عنوان ماترک متوفا ۱۵۳
۱۲. جواز توقیف حق بیمه متوفا در برابر دیون موجود ۱۵۴
۱۳. خسارت ناشی از پرتاب سنگ از زیر چرخ ماشین ۱۵۵
۱۴. مسئولیت شخصیت حقوقی نسبت به پرداخت دیه کارگران ۱۵۶
۱۵. مطالبه خسارات مازاد بر پرداخت شرکت بیمه ۱۵۷
۱۶. طرح دعوا علیه مالک وسیله نقلیه مقصر ۱۵۸
۱۷. امکان تجدیدنظرخواهی یا اعاده دادرسی شرکت‌های بیمه یا صندوق تأمین خسارت بدنی ۱۵۹
۱۸. ترتیب اثر به ارائه نظرات و مستند شرکت بیمه موضوع ماده ۲۲ قانون بیمه شخص ثالث ۱۶۰
۱۹. ادعای مصدومیت جعلی از سوی راکبین موتورسیکلت ۱۶۲
۲۰. مطالبه مابه‌التفاوت دیه از شرکت‌های بیمه با تقدیم دادخواست ۱۶۳
- دعاوی بیمه در نظریات مشورتی ۱۶۶**
۱. طبق ماده ۴۵۱ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ مقام رهبری در موارد فقدان وارث، وارث شناخته شده است؟ ۱۶۸
۲. امکان توقیف بیمه‌نامه عمر متوفا وجود دارد یا خیر ۱۶۸
۳. مسئولیت مالک وسیله نقلیه در تصادفات ۱۶۹
۴. آیا مرور زمان در دعاوی مختلف حقوقی و تجارت و بیمه و امثال آن به قوت خود باقی است یا از اعتبار ساقط شده است؟ ۱۶۹
۵. حق بیمه ناشی از فوت جزء ماترک نبوده و تقسیم آن بین ورثه به تساوی خواهد بود. ۱۷۰

۶. ملاک تعیین خسارت در تصادف دو وسیله نقلیه با لحاظ ماده ۳۳۶ قانون مجازات چگونه است؟ . ۱۷۰
۷. رضایت اولیاء دم در امر رانندگی منتهی به فوت در مطالبه دیه تاثیر دارد یا خیر؟ ۱۷۱
۸. آیا پرداخت دیه از بیت‌المال نیازی به صدور حکم از طرف دادگاه است؟..... ۱۷۲
۹. پرداخت تفاوت دیه تا سقف دیه مرد از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی مطابق ماده ۵۵۱ ق.م.آ. چگونه است؟ ۱۷۳
۱۰. کارگری در حین انجام کار با یک وسیله نقلیه موتوری زمینی با شخصی عابر تصادف می‌کند و موجب ورود خسارت به وی می‌شود چه کسی مسئولیت جبران خسارت وارده یا پرداخت دیه را بر عهده دارد؟ ۱۷۳
۱۱. آیا به غیر از خسارت‌های ناشی از برخورد فیزیکی دو وسیله نقلیه زمینی با هم خسارات سایر حوادث نیز مشمول حمایت قانون بیمه اجباری قرار می‌گیرد یا خیر؟ ۱۷۴
۱۲. دارنده وسیله نقلیه موتوری، وسیله نقلیه خود را نزد دو شرکت بیمه‌گر، بیمه کرده است وصول دیه از دو شرکت چگونه انجام می‌گیرد؟..... ۱۷۴
۱۳. برای الزام شرکت بیمه‌ای که به تعهدات خود مبنی بر پرداخت خسارت عمل نمی‌کند، چه باید؟ ۱۷۶؟
۱۴. آیا تقصیر غیرعمدی نماینده شرکت بیمه در خودداری از پرداخت خسارت می‌تواند مانع از طرح دعوای حقوقی علیه وی شود؟ ۱۷۶
۱۵. به موجب حکم دادگاه، بیمه‌گذار محکوم به پرداخت دیه شده است چه کسی وظیفه وصول محکوم به از شرکت بیمه را دارد؟ ۱۷۷
۱۶. آیا شرکت بیمه می‌تواند با استناد به تخلف از مفاد قرارداد بیمه، به بیمه‌گذاری که مسبب حادثه بوده مراجعه و خسارت پرداختی را از وی مطالبه نماید؟..... ۱۷۷
۱۷. آیا دعاوی بیمه مشمول مرور زمان هستند یا خیر؟ ۱۷۸
۱۸. غرامت فوت در تصادفات رانندگی چگونه بین بازماندگان تقسیم می‌شود؟..... ۱۷۸
۱۹. چه خساراتی در تصادفات رانندگی قابل جبران است؟ ۱۷۸
۲۰. آیا بیمه کردن وسیله نقلیه نزد دو شرکت بیمه می‌تواند مجوزی برای دریافت دو دیه فوت باشد؟ ۱۷۹؟
۲۱. زمان صدور حکم بر دیه مربوط به چند سال قبل است و تاکنون پرداختی صورت نگرفته است شرکت بیمه بر چه اساسی مبلغ دیه را می‌پردازد؟..... ۱۷۹
۲۲. دیه جنین سقط شده در حادثه رانندگی چگونه پرداخت می‌شود؟ ۱۷۹
۲۳. آیا ادعای ثانوی شاکی پس از آنکه اعلام کرد کلیه خسارات را دریافت نموده قابل استماع است؟ ۱۸۰؟
۲۴. در چه صورتی راننده مسبب حادثه مشمول حمایت قانون بیمه قرار می‌گیرد؟..... ۱۸۰
۲۵. زیان‌دیده از حادثه رانندگی دعوای خود را علیه چه کسی مطرح می‌کند و هزینه دعوا به عهده چه کسی است؟ ۱۸۰
۲۶. منظور از اصطلاحات وسائط نقلیه و وسایل نقلیه چیست؟ ۱۸۱

۲۷. آیا توقیف وسیله نقلیه به منظور استیفاء محکوم به جایز است؟ ۱۸۱
۲۸. چنانچه راننده مسبب حادثه مشخص باشد زیان دیده از کدام بیمه‌نامه استفاده می‌نماید؟ ۱۸۲
۲۹. مسئولیت مدنی و کیفری ناشی از برخورد دو وسیله نقلیه در خصوص صدمات بدنی به چه صورت است؟ ۱۸۲
۳۰. چنانچه راننده مقصر تصادف منجر به فوت، از وراثت متوفا باشد از دیه وی ارث می‌برد یا خیر؟ ۱۸۳
۳۱. چنانچه وارث به دلیل قتل غیر عمدی مورث از دریافت دیه وی محروم شود، چه تأثیری در میزان مسئولیت شرکت بیمه‌گر دارد؟ ۱۸۳
۳۲. آیا قصد احسان راننده مقصر تصادف منجر به فوت یا صدمه بدنی، موجب براءت ذمه وی ؟ ۱۸۴
۳۳. آیا کاهش قیمت ناشی از تصادف خودروهای خارجی همانند خودروهای داخلی قابل مطالبه ؟ ۱۸۵
۳۴. آیا دیه مازاد بر سقف تعهدات شرکت بیمه قابل مطالبه است؟ ۱۸۵
۳۵. چنانچه در پرداخت مبلغ دیه مانعی پیش آید ملاک پرداخت قیمت چه روزی است؟ ۱۸۶
۳۶. آیا شرکت بیمه می‌تواند به استناد به تخلف راننده از پرداخت خسارت خودداری کند؟ ۱۸۶
۳۷. آیا بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌توانند برخلاف قانون بیمه شخص ثالث جدید مصوب ۱۳۸۷ با یکدیگر توافق کنند؟ ۱۸۷
۳۸. چنانچه خسارت نقص عضو مازاد بر سقف تعهدات بیمه‌گر باشد، زیان دیده چه راهی پیش رو ؟ ۱۸۷
۳۹. آیا وراثت راننده متوفا می‌توانند دیه مورث خود را از شرکت بیمه مطالبه نمایند؟ ۱۸۸
۴۰. آیا حمل رایگان مسافر حادثه دیده می‌تواند رافع مسئولیت راننده مقصر باشد؟ ۱۸۸
۴۱. آیا بیمه‌گر و بیمه‌گذار می‌توانند به کمتر از حداقل بیمه خسارات مالی شخص ثالث تعیین شده در قانون بیمه شخص ثالث جدید مصوب ۱۳۸۷ تعهد کنند؟ ۱۸۹
۴۲. نحوه پرداخت دیه زن از ناحیه شرکت بیمه چگونه است؟ ۱۸۹
۴۳. دیه زن فوت شده در حادثه رانندگی به چه میزان است؟ ۱۹۰
۴۴. آیا جنسیت و مذهب زیان دیدگان تأثیری در میزان تعهدات شرکت بیمه دارد؟ ۱۹۱
۴۵. مافوق نظامی با علم و اطلاع، وسیله نقلیه را در اختیار راننده بدون گواهی‌نامه قرار می‌دهد، در صورت وقوع حادثه چه کسی مسئولیت جبران خسارت را بر عهده دارد؟ ۱۹۲
۴۶. آیا شرکت‌های بیمه ملزم به تبعیت از نظر کارشناس رسمی دادگستری هستند؟ ۱۹۳
۴۷. آیا بیمه‌نامه شخص ثالث به‌عنوان وثیقه در محاکم قضائی قابل پذیرش است؟ ۱۹۳
۴۸. در صورتی که رأی دادگاه بر دیه، بیشتر از تعهد شرکت بیمه باشد مابقی دیه به چه نحو قابل وصول است؟ ۱۹۴
۴۹. در چه مواردی دادگاه مجازات محرومیت از رانندگی را اعمال می‌کند؟ ۱۹۴
۵۰. در صورت امتناع شرکت بیمه از انجام تعهدات خویش اموال وی قابل توقیف است یا خیر؟ ۱۹۵
۵۱. آیا گذشت برخی از وراثت متوفا می‌تواند موجب کاهش تعهدات شرکت بیمه بشود؟ ۱۹۶

۵۲. آیا دعوای بیمه‌گر به قائم‌مقامی از ذی‌نفع علیه اشخاص مسبب مشمول مرور زمان می‌شود یا نه؟ ۱۹۶
۵۳. آیا مواردی چون نداشتن گواهی‌نامه رانندگی، سرقت، خیانت در امانت و... می‌تواند سبب سقوط تکلیف بیمه‌گر در پرداخت خسارت شود؟ ۱۹۷
۵۴. آیا شورش، بمب‌گذاری و انفجار مشمول تعهدات بیمه‌گر هستند؟ ۱۹۷
۵۵. چنانچه راننده مقصر حادثه تبعه کشوری دیگر (مثلاً ترکیه) باشد، زیان‌دیده برای دریافت خسارت چه راهی پیش رو دارد؟ ۱۹۸
۵۶. در چه مواردی خسارت از صندوق تأمین خسارت جانی پرداخت می‌شود؟ ۱۹۸
۵۷. دادگاه در مواردی که خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های جانی پرداخت می‌شود و راننده مقصر شناسایی نشده است چگونه عمل می‌کند؟ ۱۹۹
۵۸. آیا در مواردی که باید دیه از بیت‌المال پرداخت شود نیازی به تقدیم دادخواست است یا خیر؟ ۱۹۹
۵۹. آیا دادسرا می‌تواند بلافاصله پس از صدور قرار منع تعقیب پرونده را جهت دریافت خسارت از محل صندوق تأمین خسارت‌های بدنی یا بیت‌المال به دادگاه ارسال کند؟ ۲۰۰
۶۰. دریافت خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی چگونه انجام می‌پذیرد؟ ۲۰۱
۶۱. آیا دریافت خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی نیازمند رأی دادگاه است؟ ۲۰۱
۶۲. در چه موردی دریافت دیه نیازمند رأی دادگاه است؟ ۲۰۱
۶۳. آیا می‌توان از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی تقاضای دریافت دیه کرد؟ ۲۰۲
۶۴. آیا گذشت برخی از اولیای دم می‌تواند سبب کاهش تعهدات صندوق تأمین خسارت‌های بدنی؟ ۲۰۲
۶۵. آیا دیه جرح نیز از محل بیت‌المال قابل پرداخت است؟ ۲۰۲
۶۶. در فرض شناخته نشدن مسئول حادثه، دریافت خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های جانی می‌تواند منجر به مختومه شدن پرونده در دادسرا گردد؟ ۲۰۳
۶۷. چه تشریفات برای دریافت خسارت از صندوق تأمین خسارت‌های بدنی لازم است؟ ۲۰۳
۶۸. زیان‌دیده در صورت امتناع صندوق از انجام تعهدات خود مبنی بر پرداخت خسارت چه راهی پیش رو دارد؟ ۲۰۴
۶۹. تفاوت پرداخت دیه از بیت‌المال و مطالبه از صندوق تأمین خسارت‌های جانی در چیست؟ ۲۰۴
۷۰. وظایف مراجع قضائی و انتظامی در ارتباط با صندوق تأمین خسارت‌های بدنی چیست؟ ۲۰۵
۷۱. آیا مقررات مربوط به قانون بیمه شخص ثالث جدید در ارتباط با صندوق تأمین خسارت‌های بدنی به قبل از تصویب قانون تسری می‌یابد؟ ۲۰۷
۷۲. آیا حضور صندوق تأمین خسارت‌های جانی در جلسه دادگاه ضروری است؟ ۲۰۸
۷۳. آیا پرداخت خسارت از ناحیه بیمه‌گر منوط به حضور مقصر حادثه است؟ ۲۰۸
۷۴. راننده پس از تصادف متواری شده است، در یک فرض اتومبیل وی دارای بیمه‌نامه است و در فرض دیگر فاقد بیمه‌نامه است، وصول خسارت چگونه امکان‌پذیر است؟ ۲۰۸

۷۵. مفتوحی پرونده در دادسرا به جهت فرار کردن راننده مقصر..... ۲۰۹
۷۶. آیا زیان دیده پس از اعلام گذشت می تواند برای دریافت خسارت به صندوق تأمین خسارت های جانی مراجعه کند؟ ۲۱۰
۷۷. تعهدات زائد بر مقدار مقرر در ماده ۱۰ قانون بیمه شخص ثالث جدید چگونه قابل جبران است؟ ۲۱۰
۷۸. آیا عدم پرداخت حقوق قانونی صندوق تأمین خسارت های جانی قابل پیگرد قانونی است؟ ۲۱۱
۷۹. شرکت بیمه گر برای بازپافت خسارتی که به زیان دیده پرداخته است چه اقداماتی باید انجام ...؟ ۲۱۱
۸۰. صندوق تأمین خسارت های جانی برای بازپافت خسارتی که به زیان دیده پرداخته است، چه اقدامی باید انجام دهد؟ ۲۱۲
۸۱. در چه صورتی شرکت بیمه گر می تواند وجه پرداختی را استرداد نماید؟ ۲۱۲
۸۲. نحوه پرداخت خسارت منجر به صدمات بدنی در حوادث رانندگی از سوی شرکت های بیمه به چه صورت است؟ ۲۱۳
۸۳. در چه صورتی خسارت افت قیمت در تصادفات رانندگی به زیان دیده پرداخت می شود؟ ۲۱۴
۸۴. چه نوع خساراتی در تصادفات ماشین قابل مطالبه است؟ ۲۱۴
۸۵. آیا مابه التفاوت افزایش قیمت اتومبیل در روز کارشناسی نسبت به روز حادثه قابل مطالبه است؟ ۲۱۴
۸۶. چنانچه خسارت افت قیمت خودرو در بیمه نامه تصریح نشده باشد، قابل مطالبه است؟ ۲۱۵
۸۷. زیان دیده در صورت عدم تشکیل کمیسیون حل اختلاف موضوع ماده ۱۷ چه راهی پیش رو ؟ ۲۱۶
۸۸. سقف پرداخت خسارات مالی بدون اخذ گزارش مقامات انتظامی تا چه مقدار است؟ ۲۱۶
۸۹. وظیفه نیروی انتظامی در ارتباط با وسیله نقلیه موتوری زمینی فاقد قرارداد بیمه چیست؟ ۲۱۷
۹۰. در کدام دعاوی بیمه نامه شخص ثالث به عنوان وثیقه پذیرفته می شود؟ ۲۱۷
۹۱. تشریفات پذیرش بیمه نامه شخص ثالث به عنوان وثیقه چیست؟ ۲۱۷
۹۲. تشریفات لازم برای قبولی بیمه نامه به عنوان قرار وثیقه از طرف محاکم قضائی چیست؟ ۲۱۹
۹۳. قرار قبولی وثیقه بین چه کسانی منعقد می شود؟ ۲۱۹
۹۴. چه مراجعی می توانند بیمه نامه شخص ثالث را به عنوان وثیقه بپذیرند؟ ۲۲۰
۹۵. در دعاوی پرداخت خسارت، شرکت بیمه یا صندوق تأمین خسارت های بدنی تحت چه عنوانی در جلسه رسیدگی حضور می یابند؟ ۲۲۰
۹۶. آیا شرکت بیمه پس از ابلاغ رأی دادگاه می تواند تقاضای تجدیدنظرخواهی کند؟ ۲۲۱
۹۷. آیا عدم حضور شرکت بیمه در جلسه رسیدگی منجر به صدور رأی غیابی می شود؟ ۲۲۱
۹۸. خودداری شرکت بیمه از انجام تعهدات خویش چه پیامدهایی دارد؟ ۲۲۲
۹۹. آیا مطالبه خسارت مازاد بر دیه امکان دارد یا خیر؟ ۲۲۲
۱۰۰. تشریفات مطالبه خسارت از صندوق تأمین خسارت چگونه می باشد؟ ۲۲۲
۱۰۱. حق بیمه کارگر ۲۲۳

۲۲۵	۱۰۲. مسئولیت شرکت‌های بیمه‌گر
۲۲۷	۱۰۳. ماهیت کمیسیون موضوع ماده ۱۷ قانون بیمه اجباری مسؤولیت مدنی
۲۲۸	۱۰۴. پرداخت دیه اناث از سوی شرکت بیمه
۲۲۹	۱۰۵. خروج بیمه عمر از شمول عنوان ترکه
۲۲۹	۱۰۶. ماهیت رأی هیأت نمایندگان بیمه مرکزی
۲۳۰	۱۰۷. قرار تأمین در صورت جبران خسارت توسط بیمه
۲۳۴	دعاوی بیمه در قوانین و مقررات قانونی
۲۳۶	قانون بیمه مصوب ۱۳۱۶
۲۳۶	معاملات بیمه
۲۳۸	فسخ و بطلان
۲۴۱	مسئولیت بیمه‌گر
۲۴۵	قانون بیمه اجباری خسارات واردشده به شخص ثالث
۲۴۵	بخش نخست - کلیات
۲۴۹	بخش دوم - حقوق و تعهدات بیمه‌گر و بیمه‌گذار
۲۵۶	بخش سوم - حقوق و تعهدات صندوق
۲۶۳	بخش چهارم - پرداخت خسارت
۲۶۸	بخش پنجم - تکالیف سایر نهادها و دستگاه‌های مرتبط
۲۷۵	بخش ششم - مقررات کیفری
۲۷۷	بخش هفتم - مقررات نهائی
۲۷۸	آیین‌نامه حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان ۱۳۹۱
۲۹۰	آیین‌نامه شرایط عمومی بیمه باربری مصوب ۱۳۹۱
۲۹۰	فصل اول - تعاریف
۲۹۱	فصل دوم - شرایط
۲۹۷	فصل سوم - استثنائات
۲۹۸	منابع و مآخذ

مقدمه

معمولاً رویه عملی دادگاه‌ها در استنباط از قوانین و مقررات در جهت انطباق با مصادیق واقعی تا حدودی متفاوت است، با آنچه در کلاس‌های تئوریک دانشگاه‌ها به دانشجویان حقوق آموزش داده می‌شود که البته روند آموزشی و طریق ارائه مطالب در کلاس‌های درسی هم به شکلی است که برای طی مراحل تحصیلی صرف مطالعه و پاسخ به سؤالات به‌صورت تئوری و بدون تطبیق با مصادیق عملی کفایت می‌کند. به این ترتیب معمولاً چون امکان انجام کار عملی قبل از خروج از دانشگاه برای دانشجویان این رشته وجود ندارد فارغ‌التحصیلان وقتی وارد مرحله کار می‌شوند با کمبود آگاهی و اطلاعات از رویه قضائی و شیوه استدلال و استنباط عملی دادگاه‌ها مواجه هستند؛ لیکن اهمیت آگاهی از رویه قضائی با ورود به میدان کار و فعالیت بر هیچ فارغ‌التحصیل حقوقی پوشیده نیست. بی‌تردید تنها منبع آموزش عملی وکالت، قضاوت و به‌طور کلی حقوق، بعد از حضور عملی در دادگاه‌ها و جلسات رسیدگی، همین رویه قضائی می‌باشد؛ به عبارت دیگر مطالعه تصمیمات، پرسش و پاسخ‌ها و اختلاف‌نظرهای کسانی که هر روز به‌صورت عملی در حال انطباق قوانین با مصادیق واقعی هستند می‌تواند اطلاعات کاربردی و عملی را در اختیار خواننده قرار دهد.

اگرچه فارغ‌التحصیلان حقوق بیش از سایرین به مطالعه رویه قضائی نیازمند هستند؛ اما هیچ‌کسری از جامعه بزرگ رشته حقوق قضائی نمی‌تواند بی‌نیاز از مطالعه و تحقیق و تفحص در این حوزه باشد؛ زیرا رویه قضائی در واقع روح زنده و محرک رشته حقوق است که دائم در حال تغییر و تحول می‌باشد و غفلت از این حوزه به قیمت عقب‌ماندگی از علم واقعی حقوق و جامعه حقوقدانان تمام خواهد شد. از این رو ناشران تخصصی این حوزه، هرکدام به طریقی نسبت به جمع‌آوری و انسجام‌بخشی به مطالب و موضوعات راجع به رویه قضائی اقدام می‌کنند که انتشارات چراغ دانش نیز در همین راستا و برای انجام بخشی از وظیفه فرهنگی خود در نظر دارد نسبت به تدوین و جمع‌بندی مطالب رویه قضائی به‌صورت منظم و منحصر به فرد با ویژگی‌های مخصوص برای هر دعوا طی یک کتاب جداگانه به‌صورت کاربردی و با دسترسی آسان به مطالب هر دعوا اقدام نماید. در راستای تأمین این هدف مجموعه‌ای از کتاب‌ها هرکدام تحت عنوان کلی «دعوای... در رویه دادگاه‌ها» شامل موارد زیر تدوین و تألیف خواهد شد:

۱. آراء وحدت رویه؛

۲. آرای اصراری؛

۳. آراء شعب دیوان عالی کشور

۴. آراء دادگاه‌های بدوی و تجدیدنظر؛

۵. نشست‌های قضائی؛

۶. نظریه‌های مشورتی؛

۷. قوانین و مقررات مرتبط با موضوع؛

۸. نمونه دادخواست و معرفی دعوا.

در این مجموعه سعی شده است رویه قضائی کشور در خصوص هر دعوا به صورت منسجم و منظم گردآوری شود تا وکلا، حقوقدانان و قضات محترم در مراجعه به رویه قضائی در کمترین زمان به بهترین وجه مطالب مطلوب خود را یافته و استفاده نمایند. با توجه به تعدد بسیار آراء دادگاه‌ها (دادگاه بدوی و تجدیدنظر) در برخی موارد حداکثر سعی بر آن بوده از موارد متفاوت آراء صادره در موضوع نمونه در قسمت رأی آورده شود و همچنین در سایر موارد؛ مثل آراء وحدت رویه، آراء دیوان عالی کشور، موارد مرتبط به موضوع ذکر شده است تا با توجه به اهمیت این آراء مورد استفاده خوانندگان و مراجعه‌کنندگان عزیز قرار گیرد.
مختصر ویژگی‌های کتاب:

۱. تدوین و گردآوری منظم و منسجم تمام مطالب مربوط به دعوا؛

۲. تقسیم‌بندی موضوعی برای هر کدام از مطالب؛

۳. ارائه معرفی دعوا و نمونه دادخواست در اول مجموعه؛

۴. ذکر عنوان برای هر مطلب به صورت خلاصه در فهرست؛

۵. دسترسی سهل و آسان به مطلب دلخواه در کمترین زمان.

«گروه پژوهشی» انتشارات مفتخر خواهد شد از تجربیات، آراء و سایر مطالب حقوقی موجود نزد اساتید، وکلا، حقوقدانان و سایر همکاران در راستای مفیدتر شدن مجموعه در چاپ‌های بعدی استفاده نماید. لذا موجب خرسندی خواهد بود که خوانندگان عزیز از هر صنف ضمن ارسال انتقادات و پیشنهادات خود در مورد هر کدام از موضوعات به صورت (کتبی یا از طریق ایمیل یا تلفنی) ما را در پر بار کردن مجموعه حاضر یاری فرمایند.

مدیر مسئول انتشارات

فصل اول

معرفی و نمونه دادخواست دعاوی بیمه

